okt. 28.-nov. 11.

tánPont

II. évf. 4. szám

MKKE

KÖZMŰVELŐDÉSI

BIZOTTSÁG LAPJA

MARX KÁROLY
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
Központi Könyvtára
Telefon: 176-827 Telex: 224186 mkke h
1828 Budapest 5. Pf.: 489

okt. 29.

LENGYEL EST

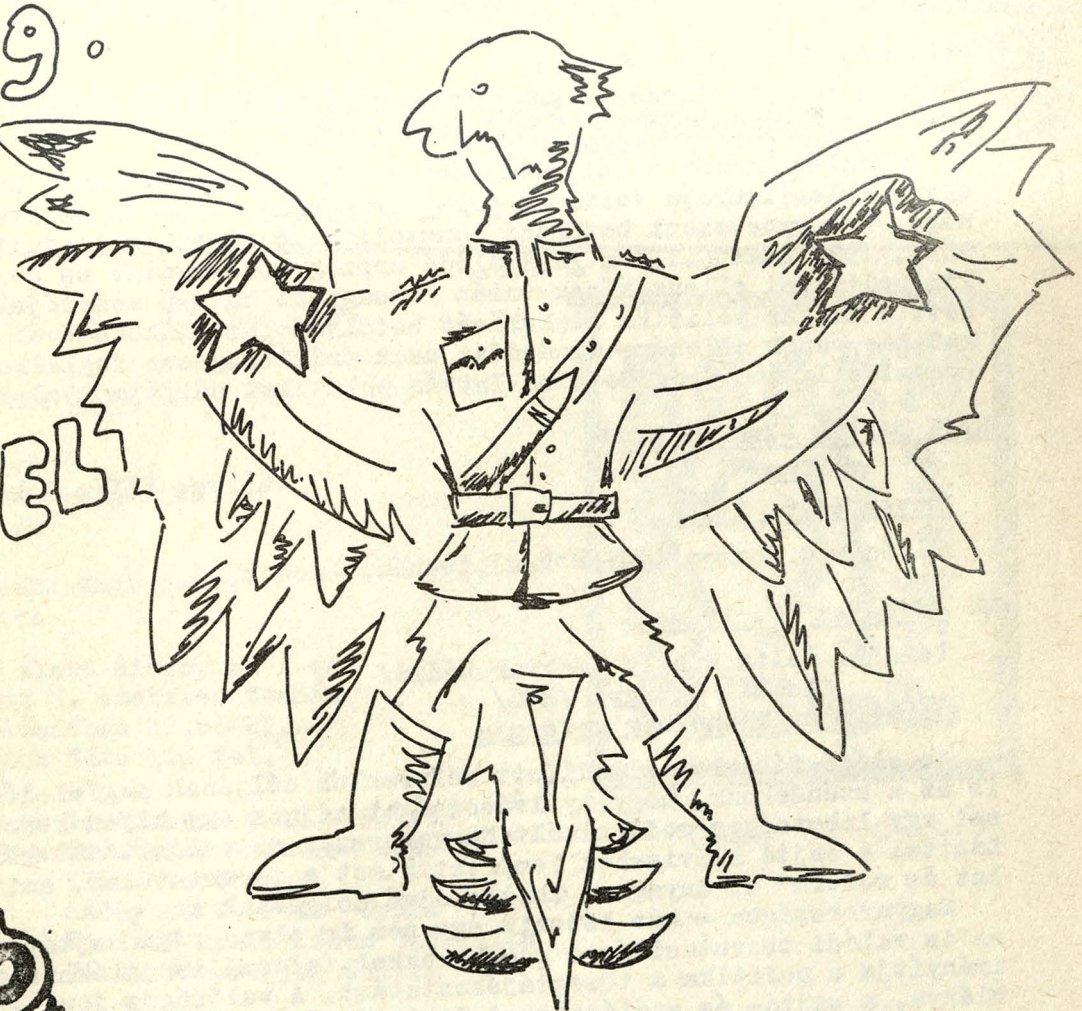

STÚDIÓ Tánpont

-klub- műsor-

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KLUB

november 9. 19.oo

helye: VIII. Makarenkó u. 2o.

Vendég: Fülöp Mihály
Téma: Az 1947-es párizsi békeszerződések előzményei és története
(Egyetemi műhely sorozat)

"A fordulat évétől kezdve a politikai ideológiai vezetés mintegy tabunak nyilvánította Trianont is, és kiiktatta a tárgyalható kérdések köréből. (...) Az 1947-es békeszerződést illetően még kedvezőtlenebb a helyzet. Tényleges, reális információt tartalmazó történeti elemzést adó feldolgozás csak az utóbbi tíz évben jelent meg. Az ilyen monográfiák jellege és példányszáma eleve kizárja, hogy széles közönség olvasmányaivá váljanak."
(L. Nagy Zsuzsa: Trianon a magyar társadalom tudatában - Századvég 3. 1987)

november 11. 19.oo

Vendég: Romsics Ignác /A Magyarságkutató Csoport igazgató-helyettese/
Téma: Bethlen István vitatott személyisége

"Bethlen István a két világháború közötti Magyarország politikai életének egyik kulcsfigurája volt. Az ellenforradalmi rendszer tízéves miniszterelnöksége, az úgynevezett bethleni konszolidáció alatt szilárdult meg. (...) Később, 1931 után (...) a fasizálódó ország konzervatív és konzervatív-liberális politikai ellenzékének talán legnagyobb hatású vezetőjeként (...) igyekezett a magyar politika alakulását befolyásolni. Működésével a magyar történetkutatás ennek ellenére mindeddig csak érintőlegesen foglalkozott."
(Romsics Ignác: Gróf Bethlen István politikai pályája 1901-1921. - Magvető, 1987)

RAJK LÁSZLÓ SZAKKOLÉGIUM

helye: VIII. Makarenkó u. 2o.

november 8. 19.oo

Elsős est pozsonyi diákokkal, teaház, tánoház

* november 10. 19.oo

Vendég: Gálik Mihály /Magyar Rádió/
Kocsis Györgyi /HVG/
Téma: A nyilvánosság reformja

Az előző félévben elindított reformklub céljának megfelelően ezúttal is az a szándékunk, hogy nyilvánosságot adjunk egy olyan koncepciónak ami egy lehetséges modernizált Magyarország megvalósítását körvonalazza. Ezuttal a sajtó képviselői ismertetik azt a tervezetüket, amit a "Fordulat és reform" c. anyaghoz kapcsolódva dolgoztak ki.

Magyarországon - bár létezik egy nem is olyan régi sajtótörvény - még ma is valódi tervutasításos módszerekkel, informális játékszabályokkal irányítja a politika a tömegtájékoztatást. A valóságos jogi szabályozás hiánya, a sajtó- és szólásszabadság intézményesítetlensége gátja a politikai társadalmi kontrolljának, a politikai pluralitás kifejeződésének.

A *-gal megjelölt programokat a Téli Népművelési Gyakorlaton résztvevőknek különösen ajánljuk.

tdupat

TÁRSADALOMELMÉLETI KOLLÉGIUM — helye: Ráday u. 45-47.

november 3. 19.oo: Forgács Iván: A szovjet "huszas évek" némafilmjei

november 11. 19.oo: Márkus Péter: "Mit ér a kormányprogram, ha magyar?"

KÖZGÁZ JAZZ KLUB

október 31. 19.oo CONRAD BAUER

A kiváló pozanos új szólóműsora, melyhez elektronikát is használ.

november 7. 19.oo HEINZ BOSCH UND SEINE ORIGINAL NEGERLANDER

Egy irónikus zenét játszó dob, három fúvós összeállítású NSZK quartett.

A KÖZGÁZ DIÁKCENTRUM MŰSORA

M.K.K.E. Közgáz DC diákcentrum

november 6-án, pénteken 19.3o-ol.3o-ig

- koncert: Névtelen Nulla
- vendég: Markos György
- filmek: Drakula grófnő - angol kalandfilm
  Egymillió évvel időszámításunk előtt - amerikai-angol sci-fi
  - főszereplő: Raquel Welch
- DISCO - super light show
- casino, teaház, fagyizó

GÓLYABÁL !!! - okt. 30.

(már 31-én ...)

GÓLYABÁL! - a program: Aula

19.oo-2o.oo: Vendégváró
2o.oo-2o.3o: Nyitótánc+Megnyitó
2o.3o-21.oo: Keringők
21.oo-24.oo: Zenit
24.oo: Gólyaeskü+Meglepetés
oo.3o-o4.oo: Old Boys

A menzán egész idő alatt disco, az I-es előadóban filmek, az I. emeleten teaház és casino, a II. előadóban 22.oo-23.oo Katona János és Boncz Géza lép fel.

Jegyek: elsősöknek az instruktoroknál - 6o Ft
vendégeknek a következő helyeken - 9o Ft
KISZ-Bizottság
Ráday koli: Fent Gyula
Kinizsi koli: Sedon Gabriella
Tarkarét: Magyar Csilla

* "Ez is Magyarország" - SOTE filmklub BBS filmekből

A SOTE KLUB és a SOTE Szociológiai Csoportja filmklubot hirdetett "A társadalmi peremhelyzetek ábrázolása a kortárs filmművészetben" címmel. A filmeket főleg a Balázs Béla Stúdió állományából válogatták.

A vetítések utáni beszélgetéseken esetenként a filmek rendezői és szociológusok is részt vesznek.

A belépés ingyenes. A filmeket a SOTE NET /Nagyvárad tér 4./ zöld előadótermében vetítik, hétfő esténként 19 órától.

október 26.: FEKETE VONAT /1970/ BBS
/ifj. Schiffer Pál/
ULTIMÁTUM /1986/ MTV
/Péter Klára/

november 2.: CIGÁNYOK /1962/ BBS
/Sára Sándor/
MEZTELEN VAGY ! /1972/
/Gyöngyösi Imre/

november 9.: CSÉPLŐ GYURI /1976/
/ifj. Schiffer Pál/

A MŰSZAKI EGYETEM PROGRAMJAIBOL

november 9.: Reális gondolatok a gazdasági bajokból való kilábaláshoz
Martos kollégium, 4o5-ös terem 19 óra
(4o5-ös Kör)

FILMTÖRTÉNETI SOROZAT

november 3.: Dovzsankó: Arzenál 18.oo

november 1o.: Stroheim: Gyilkos arany 18.oo

A vetítések helye: K.I.48. /BME Központi Épület/

Szentendrei Petőfi Kulturális és Hagyományőrző Egyesület programja

október 3o.: Malatinszky ház, Stéger köz, Egyesületi nap, Magyar táncház
Szentendre Vasuti Villasor 55. 18.oo

HVDSZ JÓKAI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

október 31.: MAKÁM KLUB 18.oo-22.oo
Program: 19.oo-tól az After Crying együttes műsora, utána
a MAKÁM együttes koncertje.

MARCZIBÁNYI TÉRI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

november 9.: KOCSIS ZOLTÁN ÉS HAUSER ADRIENNE Schubert estje
Schubert: Variációk egy eredeti témára
Op. 35. D813
Fantázia Op. 1o3. D94o
Szonáta Op. posth. 14o D812

POLITIKAI FESZTIVÁL - 1987 NOVEMBER 5.

Idén új formában emlékezünk meg a NOSZF 7o. évfordulójáról. Ez az új forma egy Politikai Fesztivál lesz, amelyben a politikumot elsősorban beszélgetések, előadások jelentik majd, míg a fesztivál jelleget teaház, zenélés, kiállítás, könyvárusítás, olvasósarok és mindenféle más ötlet adhatja majd, délelőtt 9 órától amíg csak bírjuk... Nagyobb programjainkat igyekszünk a szünetekre "időzíteni", de ez persze nem jelenti azt, hogy nem "üzemelünk" folyamatosan; igyekszünk "belakni" az aulát.

Programunk,/úgy nagyjából.../:

9.3o.: Fórum egyetemi oktatókkal
1o.oo.: Pol-beat énekesek
11.oo.: Fórum társadalmi és tömegtájékoztatási szervek képviselőivel
13.oo.: Vendégünk: Bródy János
14.oo.: Központi ünnepség
17.oo.: Podnieks: Könnyű-e fiatalnak lenni? c. film
19.oo.: Kéjti György előadása:
A párt vezető szerepe, annak változó értelmezése a politikai intézményrendszer reformja kapcsán
21.oo.: Ragyogj, ragyogj csillagom c. film

/ A SZERVEZŐK /

SZOVJET KULTÚRA NAPJAI

Színház: - A Mojszejev együttes előadásai az Erkel Színházban - nov. 2.,3.,4.,5. 19.oo
- Befejezetlen forradalom - Összeállítás a Szovjetunióban az elmúlt években nyilvánosságra került dokumentumok, versek, dalok, prózai írások felhasználásával - rend.: Koltay Gábor - Egyetemi Színpad - okt. 3o.,31., nov. 1. 19.oo
- Ajtmatov: Az évszázadnál hosszabb ez a nap - a Színház- és Filmművészeti Főiskola IV. évf. vizsgaelőadása - Ódry Színpad - nov. 3. 19.oo

Zene: - a Magyar Rádió és Televízió Szimfónikus Zenekara - Dohnányi, Gyenyikov, Sosztakovics művek - vezényel: Gennagyij Rozsgyesztvenszkij - Zeneakadémia nov. 4. 19.3o

Film: - Grúz filmhét - Abuladze sorozat
Honvéd mozi nagyterme ill. kisterme - nov. 5-től de.,du.
- Bemutató - Joszeliani: Pasztorál - nov. 5. Zrínyi mozi
- A további szovjet filmbemutatókról bővebben a filmrovatban olvashattok.

Rádió: a Rádiószínház bemutatói:
- Gelman: A pad - okt. 29. - Kossuth Rádió
- Dubov: Miért rosszak az emberek? - nov. 1. - Petőfi Rádió
- Blok: Az ismeretlen nő - nov. 4. - Kossuth Rádió

Televízió: - Zenehétfő - Körkép a Szovjet Kultúra Napjai Magyarországon eseményeiről nov. 2. 18.1o és 2o.o5 - 1. műsor

Andorka Rudolf: A valóságos társadalmi egyenlőtlenségek és a közvélemény

Andorka Rudolf - mint azt tőle már megszoktuk - objektív, tárgyilagos egyszerűséggel tárja fel a 70-es és 80-as évek magyar társadalmának egyenlőtlenségi viszonyait. Az adatokat elemezve kimutatja, hogy a 68-as reform kezdetétől a 80-as évek elejéig a társadalmi egyenlőtenségek enyhén csökkenő tendenciájúak voltak, illetve hogy a régebbi tipusú egyenlőtlenségeket /pl. jövedelem, lakás/ új tipusúak /pl. autó, üdülő/ kezdik felváltani. A 80-as években a jövedelmi viszonyok átrendeződtek, s a mai súlyos gazdasági helyzetben egyes társadalmi és demográfiai rétegek helyzetének romlására, a különbségek növekedésére számíthatunk. A szerző véleménye szerint azonban nem lenne helyes, ha a közvélemény eltúlozná a különbségek létét és növekedésük mértékét, mert a "társadalmi irigység" nivelláló szándéka visszafoghatja a gazdasági fejlődés előmozdítása érdekében szükséges, a nagyobb teljesítményért járó magasabb kereseti lehetőségeket.
/Társadalmi Szemle 1987/10./

Egy 14 soros vers körüljárása. P. Szűcs Julianna: Tertium datur

A Kritika októberi számában újabb publikált írószövetségi vitára akadhatunk, mely ezúttal - igen sok neves író, költő részvételével - nem az Írószövetség létét érintő kérdések körül folyt, "csak" Spiró György "Jönnek" című - a Mozgó Világban megjelent - versének mondanivalóját vitatta meg, illetve e vers ürügyén tárgyalt meg társadalmunkat, nemzetünket, minden egyes embert érintő kérdéseket. Maga a vita menete röviden nem ismertethető, így csak néhány gondolat felvillantására szorítkozom: /Sajnos Spiró György állásfoglalását - bár részt vett a vitán - nem ismerhetjük meg a cikkből, mivel nem járult hozzá annak publikálásához./ Karinthy Ferenc: "Senki nem akar itt fasizmust, még a kapitalizmus visszaállítását se ... Emberarcú szocializmus, erre vágyunk és törekszünk mind. Versed és a hasonló megnyilvánulások ... alkalmasak lehetnek rá, hogy a keserű tapasztalatokon kikovácsolódott egységet megbontsák." Nádas Péter: "Szerintem egy rossz, nagyon rossz vers, mert a gyűlölet nem szülhet mást, csak rosszat, a rossz meg nem lehet szép." Mészöly Miklós: "... nem csodálkozhatsz, ha olyan asszociációkat hív elő, melyek a nemzeti önérzet, a magyarság történelmi magatartás-erkölcsét sértik ..." Vas István: "Ez egy rossz, meggondolatlan vers ... írói szabadság van, de szerkesztői szabadság nincs sehol sem ... a legnagyobb hibát a kötet szerkesztősége követte el."

A vita után P. Szűcs Julianna, a Mozgó Világ főszerkesztője cikkét olvashatjuk. Mint leírja, sértett indulat helyett, - hogy nem hívták meg a vitára -, inkább csalódottságot érez, mivel a vitán senki nem említette meg, hogy a vers megjelenését a megjelenés kontextusa, az irodalomról folyó kerekasztal beszélgetés és a résztvevők ezt követő kötetlen müfajú önjellemzésének megjelentetése indokolja. A főszerkesztő a verset "dühös-vad, szerelmes-sértődött igazi hazafias líra"-ként jellemzi. Elszomorítónak tartja, hogy a Kritikában publikált vita több ponton nem felel meg az eredeti jegyzőkönyvnek, ugyanakkor örül annak, hogy a Kritika hasábjain annak a bizonyos irodalmi kerekasztal beszélgetésnek az eredeti céljai valósulnak meg, a "közös, felszín alá nyomott dolgok kibeszélése" folytatódik, s - véleménye szerint - akár tetszik ez a vita résztvevőinek, akár nem: együtt próbáltak egy szekeret előre vinni.

E néhány sor nemhogy a két cikk rövid ismertetésére nem volt elegendő, de még csak azok főbb gondolatainak felvillantására sem, ezért mindenkinek ajánlom elolvasásukat.
/Kritika 1987/10./
/Spiró verse: Mozgó Világ 1987/4/

Torma Tamás: A kommunaizmus

"Krishna-közösségek és teljes vagyonközösségben élő, kommunisztikus sejtek - léteznek egyáltalán még manapság hasonlók? Léteznek, ha nem is úgy, ahogy a hippikorszakból táplálkozó előítéleteink szerint képzeljük. Az Interdiszciplináris Tudományos Diákkör keretein belül két éve alakult egy műhely, a mai alternatív lakó- és munkaközösségek életének tanulmányozására. A résztvevők tapasztalataikat kézikönyv formájában kívánják közreadni.(...)Elsősorban a létező kommunákról beszél Maurer György, az ITDK műhelygazdája, a kötet szerkesztője."

A több nyugat-európai, amerikai példa mellett tudomást szerezhetünk néhány magyarországi kommunáról, ill. kommuna kísérletről, vallási közösségekről s mindezek jövőbeni esélyeiről.
(ÉS 1987. szept. 11.)

Kósáné Kovács Magda: Minden íróért is

Az előző számunkban megjelent Galgóczi Erzsébet: Minden író ellen c. cikk ajánlatából kimaradt, s a tisztesség úgy kívánja, hogy ha késve is, de ajánljuk a fenti írást. Kósáné Kovács Magda, a SZOT titkára a szakszervezet oldaláról válaszol Galgóczi Erzsébet írására, melyben kéri a probléma körültekintőbb, megalapozottabb kezelését. A témához még Boldizsár Iván: Egy módosító javaslat viszontagságai c. írása nyújt tájékoztatót.
(ÉS 1987. okt. 9.)

Litván György: A kéz Ézsaué - de kié a hang?

A cikk közvetlen előzménye a júl. 24-i ÉS-ben megjelent beszélgetés dr. Zinner Tiborral.

Még mindig az ötvenes évek, a koncepciós perek. Litván Györgynek több kifogása, észrevétele van Zinner dr nyilatkozatai, interjúi, írásaival kapcsolatban. Az egyik: úgy tűnik, hogy Zinner Tibornak monopolhelyzete van a koncepciós perek forrásanyagának kutatása terén. Ez megakadályozhatja a történelmi kutatás nyilvánosságát, s önkényeskedésekre adhat okot. "Idézetet itt mindenre s mindennek az ellenkezőjére is lehet találni." A másik szakmai kifogása a dokumentálás, hivatkozás, lábjegyzetelés hiányára utal. "Ennyire talán mégsem kellene lebecsülni sem a téma súlyát, sem az olvasók értelmi képességeit."

Tartalmi szempontból pedig megjegyzi, az ÁVH súlyát, felelősségét talán nem kéne annyira csökkenteni, amennyire ezt Zinner Tibor teszi.
(ÉS 1987. okt. 9.)

Szilágyi Ákos: Dinomdánom pestis idején

A cikk címe megegyezik Puskin egyik elbeszélő költeményének címével, amit a televízió egy délelőtti adásában másfél hónapja be is mutatott.

A cikk a Barátom Ivan Lapsin c. filmről (rendező: A. German), s koráról - főleg az 1935-ös esztendőről - szól. A Puskin költemény és a film párhuzama természetesen nem véletlen. 1935-ben Moszkvában "az élet jobb és vidámabb lett". Ekkor jelenti be Sztálin "a szocializmus végleges és visszafordíthatatlan győzelmét", ekkor indul be az első metró, ekkor szüntetik meg az élelmiszerjegyeket, ekkor kerül a Kreml tetejére a vörös csillag, az utcákon minusz negyven fokos hidegben fagylaltot és hűsítőket árulnak, Moszkva környéki földeken görögdinnyét termesztenek, pálmák kerülnek a hivatali helyiségekbe egyszóval:" a lelkesedés belső tüze, az egészség örök nyara nem ismer telet".

Ugyanakkor valahol a felszín alatt - s a filmben erre nagyon pontos és nagyon finom utalások vannak - már ott érződik "a halál előcsarnoka, a pokol tornáca". Az 1935-ös év túláradó vidámsága, karneváli hangulata, extatikus lelkesültsége mögött a belső és külső katasztrófa, az 1937-es év és az 1941-es év "pestisének" komor árnyéka imbolyog, s mintha maga ez a lelkesültség, "dinomdánom" is csupán halálvárás, halálkívánás lenne."

Csáth Géza: Egy elmebeteg nő naplója (Magvető)

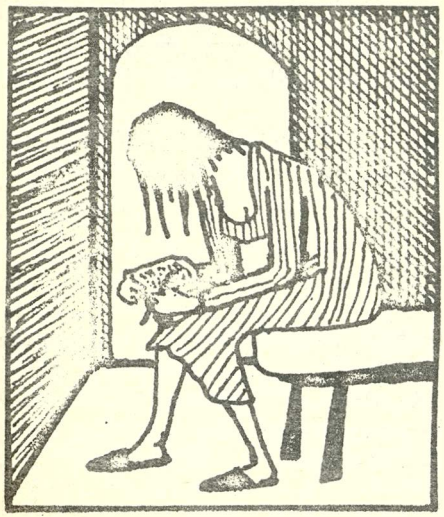

"E század elején egy csodálatos fantáziával és íráskészséggel megáldott fiatal elmebeteg nő került a budapesti Moravcsik-féle elmeklinikára. Akkortájt végezte ott éppen klinikai gyakorlatait Dr. Brenner József fiatal orvos, Csáth Géza néven országos hírü novellista és zenekritikus. Rendkívül sokoldalú tehetség: zenél és zenét szerez, felfedező értékű zenekritikát ír, ráérez a legújabb festészeti ízlésre, s úttörője a novellaműfajnak. Akármibe fog, mindig és mindenben megelőzi kora gondolkodását, ízlését, műveltségét. (...) Egy zseniális adottságokkal rendelkező elmebeteg, egy zseniális fiatal orvos és lélekbúvár író, valamint egy minden újra fogékony tudományos környezet szerencsés találkozása eredményeképpen született meg Az elmebetegségek pszichikus mechanizmusa." A laikus számára is rendkívüli olvasmányélmény. (A bevezetőből)

Csepeli György-Papp Zsolt-Pokol Béla: Modern polgári társadalomelméletek (Gondolat)

"Tudományos tudatunkban és a szakoktatásban is elsősorban Max Weber, Émile Durkheim és általában a szociológia "alapitó atyái" kerülnek terítékre, ha a polgári szociológia általános elméleteiről esik szó. Kevésbé ismert, hogy az empirikus szakszociológiák hosszú uralma után az elmúlt évtizedekben a szociológia történetében is egyfajta fordulat következett be. Fokozatosan teret nyertek azok a próbálkozások, amelyek általános társadalomelméleti megfontolások alapján a meglevő tényanyag szintézisét célozták meg. Ezek közül mutatnak be néhányat kötetünk tanulmányai. Azokkal az elméleti szintézisekkel - Alfred Schütz tudásszociológiai-fenomenológiai indíttatású elméletével, Jürgen Habermas kommunikativ cselekvéselméletével, valamint Talcott Parsons és Niklas Luhmann funkcionalizmusával és szociológiai rendszerelméletével - foglalkoznak a kötet szerzői, amelyeknek felismerései, igényessége a hazai kutatásokra és a szociológiai megismerés alapjait feszegető próbálkozásokra is megtermékenyítőleg hathatnak." (A bevezetőből)

Hajnóczy Péter: A halál kilovagolt Perzsiából (Szépirodalmi)

Néhány éve hunyt el, a modern magyar irodalom egyik legfontosabb írója. Ez a kisregény talán a legszemélyesebb minden írása közül. Ajánlásul egy részlet:

"Röviden: elmenekült otthonról, egy elpusztult és az egykori nagyvonalú életmód emlékeit őrző H... családtól, tizennyolc éves korában feleségül vett egy nála hét évvel idősebb kurvát, a házasság rövidesen elrohadt, és most itt él ennél a hetvennyolc éves öregasszonynál, akinek rajta kívül egy büdös, nyílt sebekkel borított papagáj a társasága. Neki viszont semmiféle kapcsolata nem volt senkivel. Az egykori játszótársak közül a legtöbb egyetemre járt, és nem barátkozott volna egy albérletben lakó segédmunkással, aki csapnivaló irodalmi kísérleteit leszámítva, semmit sem tett, hogy legyen belőle valaki, esti tagozaton megkezdett gimnáziumi tanulmányait sem folytatta."

Az eltelt két hétben jelent meg:

Az új szegénység. A szociális problémák új formái az NSZK-ban - Kossuth
Frater Zoltán: Mennyei riport Karinthy Frigyessel - Magvető
Kemény Simon: Napló 1942-44 - Magvető
Stefan Zweig: Csillagórák. Történelmi miniatűrök - Gondolat
Radnóti Miklós összes versei és versfordításai - Gondolat
The Award Compact Dictionary - import, London
A kultúra ökológiája. Tanulmányok - Új Forrás füzetek
Sinka István: Megzendül az erdő - A költő régi köteteiből, hagyatékából és a magyar sajtóból egybeszedett versek - Vésztői Nagyközségi Tanács

Az Akadémiai Kiadó sorozatáról a "Kérdőjel"-ről

A kiadó ezzel a sorozatával a különböző tudományágak izgató és eleddig eldöntetlen gondjainak rövid foglalatát kívánja a szélesebb olvasóközönség elé tárni. A szerkesztők meggyőződése, hogy a tudomány akkor is népszerű lehet, ha igényességéből mit sem enged. Sőt, éppen ez az igényesség követeli meg az ismertség társadalmi ellenőrzését. A sorozat eddig megjelent kötetei közül kettőt emelnék ki:

Hársing László: Korok és eszmények I.

" A jelen munka kísérlet az európai erkölcs és etikai gondolkodás történetének felvázolására a görögöktől a 18. század végéig. Terjedelmi korlátoknál fogva azonban főleg csak azokkal az erkölcsi eszmékkel, elméletekkel foglalkozik, amelyek valóban jelentős hatást gyakoroltak korunk erkölcsi arculatának alakulására, és hatásuk napjainkig kimutatható.(...) Az eszmények legtöbbször elérhetetlenek, nemegyszer tévutak megjárására csábító illuzórikus válaszok. Ezek azonban olyan történelmileg mindenkor szükséges bizonyosságok, amelyek nélkül aligha lehetne emberhez méltóan élni."

Juhász Gyula: A háború és Magyarország 1938-1945

"Az emberek gondolkodásában a háborúval kapcsolatban a tudatban mélyen beágyazva rendkívül sokféle indítékú, valóságos, vagy vélt sérelem él tovább. Sokféle háborús trauma van: az egész országot, az egyes társadalmi rétegeket érintőek, faji megkülönböztetésből és a tömegmészárlás emlékéből fakadóak, melyek nem gyógyulnak, a szegény emberek kiszolgáltatottságából, az egyes ember rettegéséből és szenvedéséből, a meggyőződésükért üldözöttek keserűségéből születőek. E sokfajta traumát azonban nem lehet nemzeti sérelemmé összemosni. Egyetlen lehetőség van: minden sérelmet tisztázni kell. A háború teljes történetét kell feltárni."

A sorozat 1987-re tervezett további kötetei: Aczél György: Elvtársunk, Lukács György; Szepes Erika-Szerdahelyi István: Múzsák tánca; Tóth Sándor; Mi a vírus?

BEMUTATJUK az ISIS könyvesboltot

Ha az ELTE jogi karán jársz, s onnan a legrövidebb úton akarsz eljutni a Tolbuhin körútra, akkor célszerű a Királyi Pál utcát választani. Viszont ha már arra jársz, /meg máskor is, ha van egy üres félórád/ érdemes benézni az ISIS Kisszövetkezet könyvesboltjába.

A helyiséget az OKTH-tól bérlik, ezért /is/ egyik fő profiljuk a környezet- és természetvédelem. Kiadványok, védett növényekről és madarakról szóló könyvek és plakátok árusítása. De a kínálat a legkülönbözőbb kiadók és intézmények által kiadott könyveket foglalja magába. A teljesség igénye nélkül említünk néhányat. Találsz itt olyan, a Műcsarnokban kiadott albumokat, ismertetőket, amelyeket máshol már nemigen lehet megszerezni /pl. Bódy Gábor emlékkönyv, 1oo+1 magyar plakát/. A Buddhista Missio könyvei elég borsos áron, de szinte hiánytalanul megkaphatók, a jógától a meditációig, az Indiai kultúrtörténettől a Buddhista naptárig. A Református kiadó könyveit éppúgy megtalálhatod, mint például a Népművelési Intézet kiadványait, szociográfiai munkákat, tanulmányokat /pl. A régi szociográfia - dokumentumok 1934-4o/. Fontos még a Múzsák kiadó könyveit megemliteni, amelyek közül szinte teljes a Filmbarátok kiskönyvtára sorozat, de van Kós Károly képeskönyv, pedagógiai, fotózási szakkönyv,stb. is. A "csak nálunk kapható" feliratú polcon találtuk többek között Siklay István: Konstrukciók egy világnézetről című, magánkiadásban megjelent könyvét.

Terveik között szerepel a további kiadókkal való kapcsolat felvétele, magánkiadások, alkalmi kiadványok terjesztése, továbbá diák, lemezek árusítása is, videotéka kialakítása. Szívesen látnak mindenkit, lehet nézelődni, turkálni a könyvek között, beszélgetni, egyszóval "ez egy demokratikus könyvesbolt".
/Cím: Királyi Pál u. 6., nyitvatartás: hétfő-péntek 1o-18 óráig./

James Goldman: Az oroszlán télen - József Attila Színház

A XII. század Angliájában vagyunk. II. Henrik király és felesége Eleonóra más-más jelöltet állít utódnak három fiuk közül. A konfliktus tehát éles. A harc azonban nem akciókban, lendületes, erőszakos cselekményekben dől el köztük, hanem fortélyos dialógusjátékban. A két éles eszű társ, kik pontosan ismerik egymás gyengéit, erélyeit, s ügyeskednek ezeket felhasználva legyőzni a másikat. Remek játék ez, hízelgések, váratlan kitörések, sokat mondó pillantások, igaznak tűnő hazugságok, s megdöbbentő arcátlan igazságok követik egymást. Az előadásban ez a dialógusbeli játék a lényeg, s nem érdemes nagyléptékű, egyetemes, vagy éppen a mához szóló gondolatokat keresni.

Hosszú idő után az első nívós produkciót üdvözölhetjük a József Attila Színházban. /Pontosabban a nagyteremben, hisz a stúdiószínpadon már eddig is bemutattak egy-két különlegességet, így Rátóti Zoltán Csoóri-estjét./

Ennél az előadásnál minden adott a sikerhez. Egy, a konfliktusokat jól kifejtő, de főleg fergeteges dialógusai miatt elismerésre méltó színdarab, mely jutalomjátékot ígér az ezzel élni tudó két színésznek /Garas Dezső, Törőcsik Mari, kiket nyugodtan nevezhetünk jelenleg korosztályuk első számú csillagának/, s egy kipróbált, jó érzékű rendező /Iglódi István/. Még a "körítés", azaz a mellékszereplő gárda is válogatott; Andorai Péter, Szakácsi Sándor, Rátóti Zoltán.

KÜLFÖLDI VENDÉGJÁTÉK

A gdanski Teatr Wybrzeze /Tengerpart Színház/ vendégjátéka a Vígszínházban

A gdanski színházat, mely tavaly ünnepelte fennállásának 40. évfordulóját, jelenleg az ország legjelentősebb és legismertebb együtteseként tartják számon. Ebben nem kis szerepe van fiatal, kirobbanó tehetségű rendezőjüknek, Krzysztop Babickinak, ki mindkét most bemutatásra kerülő darabot rendezi. Teljesitménye magas színvonalát szakmai kitüntetései is jelzik: 1984-ben A csapda elnyerte a rendezés fődíját a Wroclavi Kortárs Lengyel Drámafesztiválon, a Cseresznyéskertért 1986-ban a Wispyanski díjjal tüntették ki a rendezőt.

Csehov: Cseresznyéskert - Vígszínház, nov. 7. 19.00

Tadeusz Rózewicz: A csapda - Vígszínház, nov. 8.,9. 19.00

Rózewicz a mai lengyel és a világirodalom meghatározó egyénisége. Kartoték c. darabja a világ legjelentősebb színházi városait is meghódította.

A csapdát Kafka ihlette sorsával, életével, szorongásaival, a külvilággal szembeni idegenségével. Természetesen nem szokványos "életrajzi drámát" látunk, hiszen Kafka neve el sem hangzik a színpadon, csupán szorosan és szigorúan, minduntalan asszociálhatunk a főhős Franz és a többiek neve hallatán. Álmok, lidérces képzelődések és megérzések kereszttüzében elevenedik meg Rózewicz költői valósága.

/Jegyek a Közönségszervezésen!/

VENDÉGJÁTÉK GÖDÖLLŐN

Shakespeare: A velencei kalmár - Pécsi Nemzeti Színház vendégjátéka - Gödöllő, Művelődési Központ, nov. 8. 19.00

A produkciót két vendégművész fémjelzi. A rendező Szőke Istváné, aki miskolci sikerei után már tavaly "besegített" a pécsieknek, megteremtve a társulat legjobb előadását /Viktor, avagy a nőuralom/, és a főhőst alakító Koltai Róberté, aki így vall az előadásról:

"Shakespeare-nél minden szerepben benne van az egész világ - magyarázza Koltai. Antonio és Shylock között a személyes ellenszenven túl gazdasági ellentét is van, hiszen Shylock pénzember, aki magas kamattal dolgozik, Antonio viszont kereskedő, akinek az alacsony kamat az érdeke. Shylock számára az üzlet a legfontosabb, még leánya elvesztésekor is pénzét siratja. A velencei kalmár évszázadok óta Shakespeare legbonyolultabb darabja, amely különböző korokban különböző indulatokat váltott ki." /Film Szinház Muzsika 1987. okt. 1o./

AMATŐR SZINHÁZAK MŰSORÁBÓL

- Szkéné: - Cherchez Chopin (varázsopera) - Brutus Club - okt. 28., 29. 2o.oo
- Tristan Tzara: Gázszív - Artus Mozgásszínház - nov. 4., 5., 7. 2o.oo
nov. 6. 21.3o
- Peter Handke: A közönséggyalázó - Kovács Ágnes happeningje - nov. 1o. 2o.oo
- Egyetemi Színpad: - "Másokért egyedül" - Tompa László Illyés Gyula estje - nov. 2. 19.oo
- Rózengildék hunyutságai, avagy Dromlet drák királyfi - A Hold Színháza előadása - nov. 6. 19.oo
- Molière: Képzelt beteg - a Veszprémi Petőfi Színház vendégjátéka - rend.: Vándorfi László - nov. 9. 19.oo

FŐPRÓBA: -A főpróbára általában ingyen, vagy minimális áron lehet bemenni, s ha idejében mész, akad helyed.
Gogol: Az őrült naplója - rendező: Taub János, előadja Gáspár Sándor - Játékszín nov. 4. 11.oo

PETŐFI CSARNOK

október 29. 19.oo: Vivaldi-Wilbrandt:
Négy évszak
M. Kecskés András
pantomimművész estje

A zeneköltemény ürügyén századunk természetrajzát, a városi lét geometriáit, a természet bölcs rendjét és az abban eligazodni kívánó ember vágyait, útkeresését mutatja be egyszemélyes játékával.

- SZÍNtdmSULAT -

Előző számunkban adtunk hírt, hogy megpróbálunk gazdái lenni a régi nagysiker KUL-TÚRA akcióknak, azaz felújítjuk ezt a nemes vállalkozást, melyet akkoriban Muraközi Anna talált ki, és ő valamint Molnár Gabi vezetett.

Közben bizonyos névhasználati problémáink akadtak, ezért megváltoztatjuk az elnevezést. Akcióink neve igy: SZINtámSULAT. A név más, de a szándék ugyanaz: kellemes, közösségformáló kirándulás egy színdarab ürügyén. Reméljük, tagja leszel SZINtámSULATunknak, mely novemberben kétszer is útnak indul:

Győri balett: Prospero; Fájdalmak útja; Igéret földje - Győr, nov. 1. 17.oo
- részvételi díj 22o ill. 25o Ft

Nádas Péter: Takarítás - Egri Gárdonyi Géza Színház - Eger, nov. 13. 19.oo

"Nádas az emberi együttélés lehetőségeit és határait feszegeti úgy, hogy a mi mai világunkról beszél. Ez számomra alapvető fontosságú, ugyanis többek között éppen ezért szeretnék színházat csinálni, mert a színház élő valami, akkor és ott kell hatnia az emberekre. Úgy kell őket megfogni és megérinteni, hogy az mai legyen. Nádas darabjai úgy szólnak rólunk és erről a kis történelemről, amit mi itt megéltünk ez alatt a harminc, negyven, ötven, hatvan év alatt, hogy megőriz valamifajta klasszikus formanyelvet, tisztaságot gondolatban és formában, ugyanakkor szüntelenül azt érezzük, hogy a bőr alatti nyers húsig lemeztelenítve mutatja meg az emberek egymáshoz való viszonyát." /Elek Judit, a rendező mondja a darabról a Film Színház Muzsika 1987. okt. 17-i sz.-ban
- részvételi díj 2oo Ft

Tudjuk, részvételi díjaink - amiről nyilván nem tehetünk - kissé magasak. Ezért igyekszünk támogatást szerezni, vagy saját anyagi forrásainkból átcsoportosítani.

/Jegyek a Közönségszervezésen mindkét akcióra kaphatók!/

FILMBEMUTATÓK :

november 5.: Tengiz Abuladze: Vezeklés I-II /szovjet/
K. Lapusanszkij: A halott ember levelei /szovjet/
Viktor Arisztov: Veszélyes szállítmány /szovjet/
Mihail Juzvoszkij: Az elcserélt cárevics /szovjet/

november 12.: Francisco Norden: Keselyűket nem temetnek naponta /kolumbiai/
Lechoslaw Marszalek: A Kék Lovag kalandjai /lengyel/
Martin Brest: A Beverly Hills-i zsaru /amerikai/
Evelyn Schmidt: Pályamódosítás /NDK/

Tengiz Abuladze: Vezeklés

/.../ "Amiről ez a film szól, az nem szovjet és nem szocialista sajátosság, olyan szörnyűséges elferdülésekről van szó, amelyre akadt és akad példa a világ más tájain is, más korokban is. /.../

/.../ Sztálin idején megbocsáthatatlan törvénysértések történtek - semmi kétség: a filmben mindenek előtt erről van szó -, de hasonlók másutt és máskor is megestek. /.../

/.../ Abuladze az ezt tanusító utalások egész rendszerét építette bele a filmbe, elképesztő mértékben keverve a stílusokat, ízlésirányzatokat.

Nemcsak a diktátor maszkjáról van szó /ismertető jelei között éppúgy fel lehet fedezni Hitler bajuszát és Mussolini fekete ingjét, mint Berija cvikkerét/, tudatosan és módszeresen keveri össze az országokat és a korokat, bámulatos fantáziával és kombinálóképességgel hozza össze az ellentétes motívumokat, ki nem fogy a groteszk ötletekből, a fantazmagóriákból, ahogyan maga is nevezi. A titkosrendőröket, akik letartóztatják az üldözötteket, középkori páncélokba bújtatja, a bírák ősidőkből való talárokat és fövegeket viselnek, miközben egyikük az idejét egy Rubik-kockával üti el; töméntelen klasszikus idézet - Shakespeare-től Einsteinig - ugyanazt a célt szolgálja, azt támasztja alá, hogy a hatalommal való visszaélés veszélyei, a hatalom bűnös és gyilkos torzulásai végigkísérik az emberiség egész útját." /.../ /Rényi Péter: Az erkölcsi megújulás filmje, Népszabadság 1987. május 18./

/.../ "Mi az, ami különösképpen tetszik Abuladze sugárzóan szép munkájában? Mélységes Progresszivitása. Sokkoló tragikuma. Vizuális ötletgazdagsága. Szorongató atmoszférája. Csillogó humora. Mértani felépítése. Úgyszólván minden, az egész is, a részletek is." /.../ /Veress József: Egy diktátor élete és halála, Népszabadság 1987. április 25./

Konsztantyin Lapusanszkij: Egy halott Ember levelei

"Elgörbült csövek, fantasztikus kráterek és kacatok sejtetik a már-már holdbéli tájat. A romok között túlélők vánszorognak. Egyikük maga is részese és talán akaratlanul előidézője az atomkatasztrófának: bűntudatában, a közelgő halált érezve, levelet ír fiának. Arról filozofál, miként lehetett volna elkerülni a csapást, de ha már nem sikerült, mit lehetne tenni a túlélőkkel. Nemcsak töpreng, hanem cselekszik is - gyerekeket istápol, akiket az utókori szervezők méltatlannak tartanak az életre. Elképesztő hangulat 8o percen át, most csakugyan ránk akarnak dőlni a falak." /Zöldi László, ÉS 1986. október 24./

"A film már mint különlegesség is felkeltheti az érdeklődést, azonban sokkal több ravaszul kidolgozott cselekménysornál. /.../

A film két változó helyszínen játszódik: egy bunkerben, amely azelőtt múzeum volt, és most már haszontalan tárgyakkal van elárasztva, és az apokaliptikus első világban, a szürkület, a kőtörmelék és a sár világában.

Lapusanszkij régebben Tarkovszkij asszisztenseként dolgozott, és látványban ez a film visszahozza a Stalker sivárságát.

A halott Ember levelei egy lenyűgöző erejű, mégis komoran higgadt párbeszéd a másik oldalról." /Variety 1986. 11/12./

A film 1986-ban Mannheimben nagydíjat és a filmkrtikusok díját nyerte. 1986-ban a II. Troiai Nemzetközi Filmfesztiválon különdíjjal jutalmazták.

A KINIZSI MOZI MŰSORA

október 29.: C. Diegnes: Quilombo - brazil
30.: J. Rivette: Földi szerelem - francia
31.: S. Kubrick: 2ool Ürodüsszeia - angol
november 1.: J. Brooks: Becéző szavak - amerikai
2.: Jancsó M.: Szörnyek évadja - magyar
3.: A. Tarkovszkij: Solaris I. II. - szovjet
4.: S. Pollack: Megbilincseltek - amerikai
5.: Tarr Béla: Szabadgyalog - magyar
6.: B. Forsith: Forró fagylalt - angol
7.: Eizenstein és Vaszilijev: Jégmezők lovagja - szovjet
8.: O. Joszeliani: A hold kegyeltjei - francia
9.: K. Zanussi: Illumináció - lengyel
lo.: W. Wenders: A dolgok állása - NSZK
11.: A. Wajda: Nyírfaliget - lengyel

- MÚZEVM — KISS ZOLTÁN — KIÁLLÍTÁS —

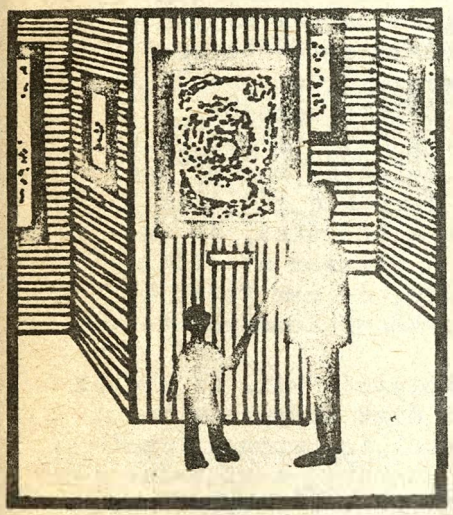

LUDWIG-GYŰJTEMÉNY - NEMZETI GALÉRIA

Kétségtelenül ez az őszi kiállítások bestsellere, habár manapság semmilyen modern irányzat nem hat ránk az újdonság erejével, hiszen képzőművészet terén nem vagyunk sem lemaradva sem elszigetelve a világtól.

Mi magyarázza tehát az érdeklődést és miért érdemes valóban megnézni ezt a gyűjteményt? A művészetben mindig is voltak mecénások és vannak ma is. Jelentőségük nemcsak az anyagi támogatás terén nem lebecsülendő, hanem egy-egy műértő gyűjtő komoly szerepet játszik a művészet értékeinek feltárásában és fennmaradásában. Ezek közé tartozik Peter Ludwig is, aki többségében maradandó értékű kortárs festményeket és szobrokat gyűjtött össze és tesz most közszemlére.

Véleményem szerint a kiállítás legnagyobb erénye az, hogy túl modernségén, mai. Lehet vitatkozni azon, szépek-e, tetszenek-e a képek, de az kétségtelen, hogy a 7o-es, de még inkább 8o-as évek eleji valóságot tükrözik.

Tömegkultúra, magány, szorongás, erőszak.

A TELEVIZIÓ MŰSORÁBÓL AJÁNLJUK

- okt. 28. 22.o5: Unokáink is látni fogják... de hogy látja Ön? - Brighton, 1987 - 1. műsor
- okt. 29. 18.45: Színházi este - Közvetítés a szegedi Nemzeti Színház Kisszínházából - Görgey Gábor: Komámasszony, hol a stukker? - 2. műsor
- okt. 3o. 2o.o5: Száraz György: Megoldás - Tévéjáték - 1. műsor
- okt. 3o. 19.3o: Rocktörténet - Meat Loaf - 2. műsor
- okt. 31. 22.1o: Tengiz Abuladze sorozat - Kívánság fája /1977/ - 1. műsor
- okt. 31. 21.55: Roxinpadon Katona Klári - közvetítés a KEK-ről - 2. műsor
- nov. 1. 2o.1o: Jean Anouilh: Pacsirta - Tévéjáték - 1. műsor

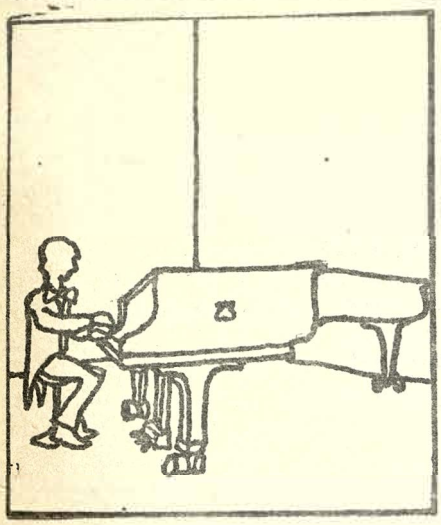

November 1-én vasárnap a Vigadó Nagytermében a MÁV Szimfónikus Zenekar ad hangversenyt. Műsoron Rossini, Milhand és Dvorak művek szerepelnek.

November 3-án kedden délután 1 órakor a Nemzeti Galériában hallható a Tomkins Énekegyüttes és az Aulos Blockfléte Együttes műsora. Modern és klasszikus zeneszerzők műveit adják elő.

November 4-én szerdán a Vigadóban hallható a Fiatal Zeneszerzők Csoportjának koncertje, mely kellemes szórakozást ígér.

November 10-én kedden Kovács Dénes hegedűesttel lép fel a Zeneakadémián. Műsoron Händel, Corelli, Dohnányi és Rossini művek szerepelnek.

November 11-én szerdán ugyancsak a Zeneakadémián a Magyar Állami Hangversenyzenekar Beethoven estje hallható. Műsoron az V. és a VI. szimfónia.

VENDÉGÜNK SUGÁR ANDRÁS

Hosszú időre meghatározta irodalomhoz való hozzáállásomat egy mondat, amit kb. 13 éves koromban a Monte Christo grófja előszavában olvastam: "Azt állítják, hogy ahány nyelvet beszél valaki, annyi ember, nos szerintem ahány híres regényt olvas, annyi életet él le!" Teljesen komolyan vettem ezt a gondolatot, minden könyvben belebújtam valakinek a bőrébe, és az ő életét éltem le a további 2-3oo oldalon. Persze akkori olvasmányaim ezt megkönnyítették, egyszerű dolog volt beleélni magam Old-Firehand, Sans-Eaer /a fületlen/ vagy Tokei-Ihto sorsába.

/Mostanában már nem megy ilyen egyszerűen a dolog, épp egy hete kevert valaki össze a Bp. Honvéd női gátedzőjével, amibe képtelen voltam beleélni magam, csak azt éreztem, hogy tériszonyom miatt milyen szörnyű rosszul lennék a gát felett./ Valószínűleg a beleélés következménye, hogy nagyon szeretem a drámákat, és inkább olvasni szeretem őket, mint nézni! /A színházban nem is élvezem az előadásokat, mert egy másik személyiség - a színész - elémtolakodik, és nem férek be mellé a figura bőrébe./ Mindenkinek ajánlom Dürrenmattól a "Nagy Romulus"-t, a "Pillanatkép egy bolygóról"-t és a Shakespeare átírásait.

Mrożektől a "Rendőrség"-et, a "Nyílt tengeren"-t és a "Mulatság"-ot. Az utóbbi nem a gyűjteményes Mrożek-kötetben jelent meg, hanem a 6o-as évek közepén a Modern könyvtár sorozatban, és egyetemi közéletünk szempontjából is hasznos tanulságai vannak. Három temperamentumos fiatalember bemegy egy szobába, ahol tudomásuk szerint mulatságnak kell lennie, de a szoba üres. Egy egész darabon keresztül azon dohognak, miért nincs mulatság, ha egyszer ők mulatni akarnak.

Másik kedvenc műfajom a paródia, amely dupla beleélést kíván, a paródiát író belebújt valakinek a bőrébe, és nekem bele kell bújnom abba a bőrbe amit a másik bőrében alkotott.

A műfaj nagy klasszikusai mellett /Karinthy, Leacock/ szívesen olvasom a mai magyar parodistákat, akik közt talán Orbán Ottó a legjobb. Nemrég jelent meg gyűjteményes kötete, melyben a paródiái is megtalálhatóak.

A művek ilyenfajta átélésével akkor támadtak problémáim, amikor az általános és középiskolában sorozatban negatív figurákat osztottak rám különböző színdarabokban. /Voltam Jumurdzsák az Egri csillagokban, r[illegible] katona az április 4-i műsorban, gonosz tábornok, akit bombával robbantan[illegible], még a legpozitívabb az egér szerepe volt az Apó esete a répával című mesében./

Kezdtem a művekben a negatív figurákkal szimpatizálni és szeretném mindenki figyelmébe ajánlani például Nyikanor Ivanovics Boszoj házmestert a Mester és Margar,tából, Petykát a KANI /Konzervet Automatikusan Nyitó Izé/ feltalálóját Vagyim Sefner: Szerény zseni című könyvéből.

Végül javaslom a beleélés módszerét tudományos művek olvasásakor, sokkal nagyobb figyelemmel lehet például pg-t tanulni, ha az ember termelőeszköznek képzeli magát, vagy statisztikával foglalkozni, ha megpróbál korrelációs együttható lenni /az utóbbi szerénységre is nevel, hiszen egynél nagyobbnak semmiképpen sem képzelhetjük magunkat/.

Mit olvasson egy leendő közgazdász politikai gazdaságtanból (II.) ?

Ezúttal a szocializmus politikai gazdaságtana témaköreihez ajánl irodalmat Bauer Ilona, a p.g. tanszék tanára.

L. I. Abalkin: A szocialista gazdaság dialektikája /Kossuth, 1984/
Antal L.: Gazdaságirányítási és pénzügyi rendszerünk a reform útján /KJK, 1985/
W. Brus: A szocialista gazdaság működésének általános problémái /KJK, 1967/
Bauer Tamás: Tervgazdaság, beruházás, ciklusok /KJK, 1981/
M. Dobb: A jóléti gazdaságtan és a szocializmus gazdaságtana /Kossuth,KJK, 1973/
Drechsler L.: A hatékonyság mérése és tervezése /KJK, 1981/
Erdős Tibor: Növekedési ütem, növekedési pálya /KJK, 1986/
Csikós-Nagy Béla: Szocializmus, gazdaság, piac /Kossuth, 1987/
Földes K.: Szocialista gazdaság a változások korában /Kossuth, 1983/
Hoch R.-Kovács I.-Ördög M.: Fogyasztás és jövedelem /KJK, 1982/
Huszti E.: Antiinflációs útkeresés - monetáris politika és gyakorlat Magyarországon /KJK, 1987/
Kahulits L.: A szocialista tulajdonviszonyok /Kossuth, 1985/
M. Kalecki: A szocialista gazdaság működéséről /KJK, 1982/
Kornai J.: A hiány /KJK, 198o/
Kozma F.: Egyén, vállalat, állam /Kossuth, 1984/
Simon Gy.: Gazdasági növekedés a két rendszerben /Kossuth, 1986/
Soós Károly Attila: Terv, kampány, pénz /KJK,Kossuth, 1986/
Sárközy T.: Indirekt irányítás, vállalati árutermelés és a tulajdonjog /Akadémiai Kiadó, 1973/
Szabó Kálmán: A szocialista termelés alapvonásai /Kossuth, 1964/
A magyar közgazdasági gondolat fejlődése /Szerk.: Szamuely László/ /KJK, 1986/

Bauer Ilona megjegyzése: Az ajánlás bizonyos értelemben egyoldalú: nem tartalmazza a marxizmus klasszikusainak vonatkozó műveit, ugyancsak hiányzanak a polgári közdaságtan alapmunkái. A válogatás szükségképpen szubjektív, tükrözi az ajánló ismereteit, bizonyos értelemben értékítéletét. Főleg az aktuális magyar közgazdasági munkákra szerettem volna felhivni a figyelmet.

IDEGENNYELVŰ LAPSZEMLE

(Két állam, két szótár)

A két német állam nagy egynyelvű szótárait hasonlítja össze a cikk. Szinte természetes, hogy a Dudent ítéli jobbnak, elfogult, mégis érdekes, hogy nem csak a politikai rendszer különbözőségéből adódó meghatározásbeli különbségeket mutat be, hanem nyelvtaniakat is. A Dudenben kb. másfélszer annyi szó található, viszont nyelvtanilag és kiejtésben a kelet-német változat sokkal megbízhatóbb.

"Hals über Kopf durch den Abgrund des Lebens"
(Ingmar Bergman önéletrajzáról)

Mi vitte rá a 7o. életéve felé közelítő Bergmant, aki 5 éve a Fanny és Alexanderrel győzelmesen búcsúzott a mozitörténelemtől, hogy könyvet publikáljon saját magáról? Nem a dicsőség keresése, a pénzvágy, hiszen ez a könyv inkább ballépésekről, katasztrófákról szól, mint sikerekről. Munkáit, rendezéseit, díjait meg sem említi. Akkor miről ír? A könyv "egy olyan emberről szól, aki csak saját maga iránt érdeklődik, de aki alapjában véve ki nem állhatja magát".

A két cikk a Spiegel 1987. szept. 14-i számából van, ugyanitt olvashatunk még bővebben Honecker NSZK-beli látogatásáról, a Bundespost körüli vitákról és egy riportot az amerikai autóiparról.

ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI ÁLLAMI ÉPITŐIPARI VÁLLALAT

Miskolc, Zsigmondy u. 2. Telefon: 18-651
21-411

A L E G N A G O B B G Y Á R É P I T Ő V Á L L A L A T

Profiljaink:

- földmunkák, alapozások,
- ipari, mezőgazdasági, élelmiszeripari létesítmények,
- víz-, gőz-, gáz-, távfűtővezetékek építése,
- utépítés, vasút-, vágányépítés,
- speciális mélyalapozások,
- acélszerkezetek gyártása és szerelése,
- előregyártott csarnokok szerelése,
- asztalostermékek gyártása és szerelése,
- beton-, vasbeton elemek gyártása,
- kevert beton és habarcs előállítása és bedolgozása.

Referencia létesítményeink:

LKM - kombinált acélmű
LKM - finom hengerde
Ganz-MÁVAG - kazetta átrakó
Ózd- rúd-drót hengermű
Visonta - Mátra Gázbetongyár
Bélapátfalvai Cementgyár
Kazincbarcika - Olefingyár
BVSC uszoda
Bőcsi Sörgyár
TVK - szélesfólia üzem
December 4. Drótgyár - nagyfesztávú csarnok

FIATAL OK!LEGYETEK AZ ÉÁÉV DOLGOZÓI!

JÓ KERESETI LEHETŐSÉG! MUNKÁSSZÁLLÁS!
KEDVEZMÉNYES ÉTKEZÉS! LAKÁSÉPITÉSI TÁMOGATÁS!

PÁLYÁZAT

A VASÉRT Vállalat pályázatot hirdet a Közgazdaságtudományi Egyetem kereskedelmi nappali tagozatán tanuló hallgatók részére "TÁRSADALMI ÖSZTÖNDIJ" szerződés megkötésére.

A szerződés megkötése esetén a tanulmányi eredménytől függően 8oo-12oo Ft-ot folyósítunk.

A szakdolgozat elkészítéséhez igény szerint elvi- és gyakorlati segítséget adunk.

Vállalatunk kereskedelmi vállalat. Tevékenysége, működési területe az egész országra kiterjed. Nagykereskedelmi tevékenység mellett kiskereskedelmi tevékenységet is folytatunk, kb. 3o %.

Vállalatunkra dinamikus fejlődés jellemző, az ez évi árbevétel 7 milliárd Ft, a nyereség várható alakulása 3oo mFt.

A vállalat árukínálatában - az árukészlet jelentős része import termék- igyekszik a kereslethez és annak változásaihoz rugalmasan igazodni.

Fő kínálatunk:
- fűtő és tüzeléstechnikai berendezések,
- barkács és professzionális gépek, szerszámok,
- épület és bútorvasalások, tömegcikkek,
- kerti kisgépek, eszközök, mezőgazdasági szeráruk,
- háztartási felszerelések, edények,
- konyhai és fürdőszobai szerelvények,
- húzott és hengerelt áruk,
- vendéglátó, technikai eszközök stb.

Vállalatunk az eddigi eredmények fokozása érdekében az alábbiakat tervezi:
- növelni kívánja a hazai idegenforgalmi és vendéglátás eszközellátására új üzletág megszervezését,
- tartós kooperációt a különböző világszínvonalon elismert külföldi cégekkel,
- tervezzük, hogy a tartós kooperációt a közeljövőben minőségileg átalakítva, devizamérleget biztosító vegyesvállalat szervezése,
- új szervezeti felállás van folyamatban, amelynek keretén belül bővíteni kívánjuk a Külkereskedelmi Osztály tevékenységét, önálló külkereskedelmi tevékenységgel, /1988. I. 1.-től/
- a gazdálkodás valamennyi területén alkalmazni kívánjuk a korszerű számítástechnikát.

A vállalatunkkal kötött szerződés esetén a havi ösztöndíjon felül biztosítjuk a nyári gyakorlati foglalkoztatást, ez idő alatt kedvezményes étkezést, a vállalat saját balatoni üdülőjében való kedvezményes üdülési lehetőséget.

Jelentkezni lehet: személyesen a VASÉRT Vállalat Személyzeti és Oktatási Osztályán /1o85. Budapest, Üllői ut 32./

BRIDZS

Az abszolút- és újra-kezdőknek meghirdetett tanfolyam túljutott az 5. összejövetelen is. A szorgalmasan eljárók számos hasonlóságot fedezhettek fel a bridzs és más játékok között. Hisz ebben a játékban is

- akár a kanasztában, egy-egy pár játszik egymás ellen;
- akár a römiben, francia kártyával játszanak;
- akár a csapd le csacsiban, az a jó, ha minél több lapod van egy színből;
- akár a tarokkban, licitből és lejátszásból áll egy parti;
- akár a pókerben, lehet blöff bemondásokat tenni;
- akár az ultiban, a legmagasabbat licitáló fog játszani;
- akár a snapszerben, lehet kontrázni és rekontrázni;
- akár a rikikiben, lehet blöff lapokat hívni;
- akár a sakkban, a szerencse nem számít, és bármilyen állásból nyerhetsz;
- akár az analízis vizsgánál, bármilyen lapot is kapsz, bukhatsz, ez az ellenfélen is múlik.

De természetesen sok minden speciálisan csak ebben a játékban van meg. Ezek közül idáig szó volt a lapértékelésről, indulásokról, válaszokról és viszontválaszokról, valamint a hívás és a lejátszás alapjairól. A következő pár alkalommal a lejátszás fogásaival lehet megismerkedni.

ÉSZAK	DÉL
pikk: ÁKD943	pikk: 72
kőr: 743	kőr: ÁB5
káró: Á1o98	káró: D
treff: -	treff: ÁKDB1o94

ÉSZAK	KELET	DÉL	NYUGAT
	passz	1 treff	passz
1 pikk	kontra	rekontra	passz
4 pikk	passz	4 szan	passz
5 kőr	passz	5 szan	passz
7 pikk	passz	7 szan	passz
passz	passz		

Nyugat a kőr tízzel kezd, Kelet a Dámát teszi, Dél üt az Ásszal. Hogyan játsszon Dél, ha Kelet a második terffre kárót dob? A megoldást vasárnap délután a bridzsklubban beszéljük meg. (Gergő + Benő)

Minden - ki Közgázos és nem: Pár atlan lehetőség! Minden - mi a Nap alatt: rét, erdő, fa és virág

LOUAGLÁS

Egy ütt a természetben, expedíció a Valós megtapintására.

Szereted a kamilla illatú réteket? - érintsd meg a füveket, fák, levelek, erek, neszek, érezd a pulzusodat, lábak, szagok, fülek, szivek túlhevített ősritmusa, ... egel! Lélegezd be az igazat, rajzoljunk virágot a falakra!

Expedíciónk indul, órán és egyénen-ként oktatás, kedvező áron ill. -szabásban új és régi szerelmeseknek.

Érdeklődni Testnev tanszék. (Mitró Kati)

TÉMA: A lengyel reform

HVG 1987. október 17.:"Lengyel reformtervek - Szakaszbevezető"

Első olvasatban foglalkozott a lengyel parlament a kormány második lépcsős reformtervezetével. A szejm a gazdasági reform második szakaszáról szóló végleges döntése után egy hónappal, várhatóan november végén, népszavazás lesz az egyik legfontosabb kérdésről: milyen ütemben és mikor kerüljön sor a kormány által feltétlenül szükségesnek ítélt áremelésekre.

"Szociológusok véleménye"

A Lengyel Szociológiai Társaság az elmúlt esztendők vizsgálatai alapján átfogó jelentés összeállítására tett kísérletet a lengyel társadalom tudati helyzetéről. A cikk a dokumentum legfontosabb megállapításait ismerteti.

Angolnyelvű irodalom:

Jaruzelski's "Earthquake" / Jaruzelski "földrengése"/

Hogy a Newsweek sokat vár a lengyel reformfolyamat második szakaszától, azt a cikk címe is jelzi. A gazdaság élénkítését célzó intézkedések mellett a lap a legfontosabbnak azt a Jaruzelski utalást tartja, mely a LEMP KB októberi ülésén hangzott el a felső vezetést is érintő személyi változásokkal kapcsolatban. Bár megjegyzik: szabad szakszervezet és egyesületek nélkül nincs esély a lengyel kibontakozásra. Melyet egyébként az amerikai terminológia csakúgy az "austerity" jelzővel illet, mint a magyar kormányprogramot, vagy a második világháború utáni munkáspárti angol kormány gazdasági törekvéseit.
/Newsweek 1987.október 16./

Németnyelvű irodalom:

Hoffnung für Polen: Mit halbem Dampf voraus /Lengyel remények: Fél gőzzel előre

A kormányzat azon fáradozik, hogy beindítsa az égetően szükséges reformokat. De ehhez hiányzik a pénz is és egy világos koncepció is. Az utóbbi megteremtéséhez a mindennapokban és a tömegtájékoztatásban is nagyobb demokrácia szükséges és lehetséges.
/Trend 1987/4./

Polen:"Wo der Wind uns hintreibt"

Osztrák vállalatok példája mutatja, hogyan lehet a súlyosan eladósodott Lengyelországgal újból üzletet kötni. A "karantén" elmúlt.
/Trend 1987/8./

Stefan Taigner: Polens Schattenwirtschaft / Második gazdaság Lengyelországban

Jelenleg legalább 14 százalékkal részesedik a brutto társadalmi termékből a második -"árnyék"- gazdaság, és ez az arány a következő években csak nőni fog. A cikk részletesebben a mai helyzet okaival, az állami szervek magatartásával ill. a lakosság "hozzáállásával" foglalkozik.
/Osteuropa-Wirtschaft 1987/2./

B.Margueritte: Polen 1986: Realitäten und Perspektiven
/Europa Archiv 1986/2o. /

Magyarnyelvű irodalom:
/A témának magyarul is viszonylag nagy irodalma van, s ebből mi csak a legaktuálisabbak közül válogattunk./

Lantos Imre: A hatékonysági problémák forrásairól a lengyel gazdaságban
/Egyetemi Szemle 1986/4./

A társadalmi modernizáció különbségeinek összefüggése az életmóddal Magyarországon, Lengyelországban és Finnországban
/Társadalom kutatás 1986/1./

Tamás Pál: Szakértői szerepek és válságpercepciók a Kelet-Európai társadalomkutatásban: a lengyel tanulságok
/Jel-kép 1986/4./

Zsebesi Zsolt: A reform második szakasza Lengyelországban
/Világgazdaság 1987. ápr.1./

Mizsei Kálmán: Lengyel gazdaság 1986
/Világgazdaság 1987. május 5./

STÚDIÓ Lámpont

október 29.
Lengyel est

október 29. 17.oo: Andrzej Wajda: Vasember c. filmjének vetítése
* 2o.oo: Vendég: Szabó Lajos Mátyás politológus, az ELTE oktatója
Téma: Lengyelország 1981-87

A programot a Társadalomtudományi Klubbal és a Lengyel-Magyar Baráti Körrel közösen szervezzük.

Lengyelország. Manapság ezt a szót hallván az emberek többségének az 198o-as események jutnak eszébe. Hogy milyen folyamat vezetett a robbanáshoz, az többékevésbé ismert. De vajon mi történt akkor? Hogyan élték át ezt a lengyel emberek? Andrzej Wajda, a kitűnő lengyel filmrendező ezekre a kérdésekre is feleletet próbál adni Vasember című filmjében. A film érdekessége, hogy eredeti felvételek is szerepelnek benne.

Szabó Lajos Mátyás politológus előadásán diákat is láthattok többek között a Popielusko-ügyről.

A két fő program között - ha sikerül - lengyel néptáncbemutató lesz, kiállítást láthattok a történelmi Krakkóról, ezenkívül lengyel írók, költők műveit is megvásárolhatjátok. Egyébként mai számunk gazdaság rovata a lengyel reformmal foglalkozik.

A HALLGATÓI TUDOMÁNYOS TANÁCS KÉRÉSE

A Hallgatói Tudományos Tanács november lo-én sorra kerülő ülése megtárgyalja az 1987 tavaszán bevezetett új TDK-pontozási rendszer tapasztalatait és szükség esetén módosítja azt. A HTT - a Sci-füzet és a Közgazdász után - e helyütt is kéri azt, hogy akinek véleménye, észrevétele van ezzel kapcsolatban, az keresse meg Zsegraits Zsuzsát vagy B. Kiss Tamást a főépület I. 156-os szobában, vagy a 194-es telefonmelléken. Az érvényben lévő TDK-pontrendszer ugyanitt megtekinthető. A segítséget köszönjük.

KÉPZŐMŰVÉSZ KÖR ALAKUL A KÖZGÁZON!!

Ha komolyan érdekel, van időd és energiád, vannak jó ötleteid, írd be a nevedet ill. javaslataidat füzetünkbe, amit megtalálsz a 156-os szobában.

Felelős kiadó: Szuhay Miklós
Felelős szerkesztő: Kurucz Péter
Címlap: Kiss Zoltán
Grafika: Vavrik Gábor
Készítették a feltüntetetteken kívül): B. Kiss Tamás, Czabán György, Hájas Mariann, Nagy Bea, Nemcsek Zoltán, Mező Zsuzsa, Tóth Judit, Regős Rita, Both Vili, Kata Péter, Zsergaics Zsuzsa, Lenger Csaba
Készült az MKKE házi sokszorosítójában, 15ōo példányban
Nyomdavezető: Jász József

A szerkesztőséget az MKKE főépületében (Bp. Dimitrov tér 8.) - I. 193. - lehet elérni, illetve a 186-855/381 telefonon.